

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLIII. — Wydana i rozesłana dnia 12. czerwca 1909.

Treść: (M 85 i 86.) 85. Rozporządzenie, obejmujące przepisy dla zapobiegania nienależnym wypłatom poborów zaopatrzenia. — 86. Obwieszczenie, dotyczące postępowania z osobami pobierającymi stypendyum Halle rowskie na cele zaopatrzenia lub wychowania.

85.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 5. czerwca 1909 w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych, wyznań i oświaty oraz robót publicznych, tudzież z Najwyższą Izbą obrachunkową,

obejmujące przepisy dla zapobiegania nienależnym wypłatom poborów zaopatrzenia.

§ 1.

Nakaz płatniczy, który władza asygnująca wyda co do poborów zaopatrzenia, winien obejmować:

1. imię i nazwisko tej osoby, której przyznano pobór zaopatrzenia, oraz adres odbierającego zapłatę;

2. rodzaj poboru i roczną jego wysokość w liczbach i słowach, płatność i terminy wypłaty poszczególnych rat;

3. początek i czas trwania poboru, a w szczególności;

a) przy poborach zaopatrzenia, przyznanych na czas trwania wdowieństwa, dodatek: „na czas trwania wdowieństwa“;

b) przy prawidłowych dodatkach na wychowanie (a o ile w poszczególnym wypadku nie wydano osobnych postanowień, także przy dodatkach na wychowanie, przyznanych w drodze łaski) uwagę; „aż do osiągnięcia wieku normalnego względnie aż do wcześniejszego uzyskania zaopatrzenia“, dalej datę urodzenia się dzieci i chwilę osiągnięcia wieku normalnego;

c) przy pensjach sierocych prócz dat urodzenia i chwili, w której sieroty dochodzą do wieku normalnego, dodatek: „dopóki jedna z obdzielonych sierot nie ma zaopatrzenia i nie osiągnęła jeszcze wieku normalnego“;

d) przy dodatkach do pensji sieroczej (§ 9. ustawy z dnia 14. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 74) chwilę, w której dodatek ustaje;

e) przy poborach zaopatrzenia, przyznanych w drodze łaski, warunki, ustanowione w każdym poszczególnym wypadku, w szczególności przy datkach w drodze łaski, przyznanych aż do ukończenia studyów (nauki), ilość lat nauki względnie półroczy, które mają być ukończone;

4. wymienienie poświadczeń, których należy dostarczyć (§§ 4. i 5.);

5. co do osób niewłasnowolnych zobowiązanie do przedłożenia dekretu opiekuńczego przy podjęciu pierwszego poboru, o ile wypłata nie odbywa się za pośrednictwem pocztowej kasy oszczędności;

6. warunek podejmowania poborów w kraju;

7. daty co do rachunkowości;

8. liczbę i datę nakazu płatniczego.

Z chwilą gdy właściwa władza skarbowa dowie się o śmierci strony, korzystającej z państwowego poboru zaopatrzenia, lub o zgaśnięciu warunku, pod którym pobór ten przyznano, należy natychmiast zastanowić dalszą wypłatę i wydać polecenie wykazania ewentualnie pobranej nadwyżki.

Także władza wypłacająca względnie organ likwidujący winny w podobnym wypadku bez wyczekiwania rozporządzenia, zamykającego wypłatę, wstrzymać się z wypłatą, a w danym razie wnieść doniesienie i postąpić tak samo także wówczas, gdy zajdą uzasadnione wątpliwości co do dalszego istnienia prawa poboru.

Przepisy co do porozumiewania się władz asygnujących z władzami skarbowymi przed przyznaniem względnie asygnowaniem poborów zaopatrzenia nie ulegają zmianie.

Dekrety zawiadamiające winny podawać dokładnie warunki, unormowane stosownie do każdorazowego poboru, i informować strony co do warunków poboru.

§ 2.

O ile nie wypłaca się bieżących poborów zaopatrzenia za pośrednictwem c. k. pocztowej kasy oszczędności, należy każdej ze stron uprawnionych do takiego poboru wydać książeczkę płatniczą i uiszczać wypłatę jedynie pod warunkiem przedłożenia książeczki płatniczej i za pokwitowaniem.

Książeczka płatnicza winna obejmować:

1. wymienienie kasy wypłacającej;
2. imię, nazwisko i charakter osoby, której przyznano pobory zaopatrzenia, tudzież adres osoby, upoważnionej do odbioru zapłaty;
3. rodzaj, wymiar, początek i czas trwania poborów;
4. szczegóły nakazu płatniczego (władza, data i liczba czynności).

W książeczce płatniczej należy każdorazowo wpisywać uiszczone wypłaty i uwidaczniać wszystkie zmiany, odnoszące się do szczegółów, przywiedzionych w książeczce tej (na przykład ustanie prawa poboru, przysługującego poszczególnym dzieciom itd.).

Co do ogólnych wymogów kwitów, przedkładanych przez strony, mają mieć zastosowanie ogólne przepisy kasowe i obrachunkowe.

§ 3.

Organa prowadzące metryki winny przy sposobności zdarzających się w ich okręgu wypadków

i śmierci i zaślubin badać stosownie do stanowiska osoby zmarłej względnie stanowiska narzeczonej, czy osoba zmarła względnie narzeczone nie korzystała z państwowego poboru zaopatrzenia.

W razie twierdzącym należy donieść o tem władzy wypłacającej, właściwej ze względu na miejsce zamieszkania, a jeżeli miejsce to nie jest znane, ze względu na miejsce śmierci względnie zaślubin, w tych zaś krajach, w których pobory zaopatrzenia wypłaca się obowiązkowo za pośrednictwem c. k. pocztowej kasy oszczędności, departamentowi rachunkowemu właściwej krajowej władzy skarbowej.

Jeżeli prowadzący metryki nie może wprawdzie stwierdzić, czy strona korzystała z państwowych poborów zaopatrzenia, jeżeli jednak przemawia za tem przyzpuszczenie, wówczas należy zawiadomić o okoliczności tej krajową władzę skarbową, właściwą ze względu na miejsce śmierci strony lub miejsce zamieszkania narzeczonej.

Dotychczasowy obowiązek prowadzących metryki do donoszenia władzy politycznej o takich wypadkach śmierci i zamążpójścia nie będzie miał miejsca w przyszłości.

§ 4.

Dodatki na wychowanie i pensje sieroce wypłacane będą tylko pod tym warunkiem, iż strona upoważniona do poboru (w szczególności przy dodatkach na wychowanie: matka, opiekun lub kurator, przy pensjach sierocych: opiekun lub kurator, a co do sierót, uznanych za pełnoletnie, same sieroty) zamieści na pokwitowaniu, a względnie jeżeli wypłata następuje za pośrednictwem c. k. pocztowej kasy oszczędności, na odwrotnej stronie przekazu płatniczego oświadczenie:

- a) przy dodatkach na wychowanie: iż dzieci żyją i nie są zaopatrzone co do utrzymania,
- b) przy pensjach sierocych: iż sieroty żyją i nie mają zaopatrzenia.

Warunkiem istnienia wymogu, wspomnianego pod lit. a, jest, aby strona uprawniona do poboru starała się o utrzymanie dziecka; natomiast nie jest wymagane, aby dziecko miało utrzymanie to bezpośrednio przy matce.

§ 5.

W ten sam sposób winna strona, uprawniona do poboru datku, przyznanego w drodze łaski, wystawić w tych wypadkach, w których prawo poboru zależy od braku zaopatrzenia, na pokwitowaniu względnie, jeżeli wypłata następuje za pośrednictwem c. k. pocztowej kasy oszczędności, na odwrotnej stronie przekazu płatniczego oświadczenie, iż brak zaopatrzenia trwa dalej.

§ 6.

Celem skontrolowania prawdziwości oświadczeń stron w tych wypadkach, w których prawo poboru zależy od warunku braku zaopatrzenia, winna właściwa państwowa władza policyjna, a gdzie władzy takiej nie ma władza polityczna, stwierdzić z końcem każdego roku dalsze istnienie braku zaopatrzenia.

W tym celu winny organa likwidujące przesłać władzy policyjnej względnie politycznej najpóźniej z początkiem miesiąca października każdego roku kwestyonaryusz co do każdej ze stron uprawnionych do poboru.

Kwestyonaryusze te mogą być tak urządzone, by dały się używać przez kilka lat.

Wspomniane władze winny na podstawie dochodzeń, przeprowadzanych w myśl ustępu pierwszego, zaopatrzyć kwestyonaryusze klauzulą sprawozdawczą i zwrócić je organom likwidującym najpóźniej do końca listopada.

Osobne poświadczenia prowadzących metryki co do pozostawania przy życiu i co do miejsca pobytu, dalej co do dalszego trwania stanu wdowiego i co do braku zaopatrzenia stron, pobierających dodatki na wychowanie, pensje sieroco lub pobory zaopatrzenia, przyznane w drodze łaski, nie będą nadal wymagane.

O ile co do tych stron, którym przyznano datki w drodze łaski na pewien czas ograniczony, należy stosownie do warunków nadania stwierdzić ich niezdolność do zarobkowania za pośrednictwem lekarza państwowego, ma stwierdzenie takie mieć miejsce jedynie przy sposobności wniesienia prośby o dalsze przyznanie poboru tych datków.

§ 7.

Przy datkach, przyznanych w drodze łaski na cele studyów i nauki, winny powołane do tego organa potwierdzić na pokwitowaniu, a względnie jeżeli datki to odbiera się za pośrednictwem c. k. pocztowej kasy oszczędności na odwrotnej stronie przekazu płatniczego, po upływie każdego kursu naukowego (półroczna itd.) prawidłowe uczęszczanie i odpowiedni wynik studyów (nauki).

Co do stron, pozostających w państwowych zakładach wychowawczych i naukowych lub w państwowych zakładach zaopatrzenia, winien zarząd zakładu poświadczać brak zaopatrzenia, względnie dobre sprawowanie się i postęp w naukach.

§ 8.

Z podanymi poniżej ograniczeniami uważa się za zaopatrzenie:

1. uzyskanie służby publicznej lub prywatnej, połączonej z poborami w pieniądzech lub w naturze;

2. wstąpienie do pewnego instytutu lub do klasztoru, przyjęcie do seminaryum duchownego, albo bezpłatne umieszczenie w państwowym publicznym zakładzie wychowawczym, naukowym albo zakładzie zaopatrzenia względnie w takimże zakładzie, dotowanym przez państwo, lub będącym pod kierownictwem państwa, jeżeli zakład a względnie odnośny fundusz pokrywać ma wszystkie potrzeby umieszczonej tamże osoby (i to także w czasie zwykłych feryi);

3. uzyskanie fundacyi lub miejsca funduszowego;

4. wstąpienie na naukę u kupca lub przemysłowca, artysty itd., jeżeli pryncypał pokrywa bez odpłaty wszystkie potrzeby ucznia;

5. rozpoczęcie przemysłu lub innego samostannego przedsiębiorstwa;

6. wstąpienie do wojska (marynarki wojennej, obrony krajowej) za poborem gaży lub żołdu;

7. zamążpójście sierot płci żeńskiej;

8. co do stron, korzystających z poborów zaopatrzenia przyznanych w drodze łaski, także uzyskanie innych dochodów lub majątku.

Stypendyi szkolnych i naukowych nie należy uważać za zaopatrzenie bez względu na ich wysokość; również nie uchodzi za zaopatrzenie wstąpienie do klasztoru żeńskiego, zajmującego się wychowaniem lub pielęgnowaniem chorych.

Zaopatrzenie uważa się jednak w myśl niniejszych postanowień jedynie wówczas za istniejące, jeżeli

a) przy dodatkach na wychowanie i pensjach sierocych, bez względu na to, czy należą się one na zasadzie ustawy lub zostały przyznane w drodze łaski, w przypadkach 1. i 6. odnośne pobory służbowe, w przypadku 3. pobore funduszowe, a w przypadku 5. czyste przychody dosięgają wymiaru widocznego z dołączonej tabeli lub przewyższają go;

b) przy datkach w drodze łaski (pensjach w drodze łaski), jeżeli w przypadkach 1., 3., 5., 6. i 8. odnośne pobory służbowe, funduszowe lub czyste przychody albo inne dochody dosięgają kwoty 1200 K, względnie o ile wymiar poborów zaopatrzenia jest wyższy, wysokości tego wymiaru albo jeżeli przenoszą kwotę tę lub wymiar ten.

Przy poborach, składających się z naturaliów, należy wartość mieszkania przyjąć w wysokości $\frac{1}{5}$, wartość zupełnego całorocznego wyżywienia w wysokości $\frac{2}{5}$, wartość zupełnego całorocznego wyżywienia wraz z mieszkaniem, odzimą i bielizną w wysokości $\frac{4}{5}$, a dopiero pokrycie w naturze wszystkich potrzeb w wysokości $\frac{5}{5}$ kwot minimalnych, podanych w dołączonej tabeli, względnie kwoty 1200 K, albo o ile wymiar poborów zaopatrzenia jest wyższy, tego wymiaru.

Pod względem wstrzymania państwowych poborów zaopatrzenia nie stanowi różnicy, czy posada jest stałą lub tylko tymczasową, czy płaca lub zaśluga bywa wypłacana dziennie, tygodniowo, miesięcznie lub w innych odstępach czasu i czy z posadą jest połączone prawo do emerytury lub nie.

W razie uzyskania zaopatrzenia w myśl poprzedzających postanowień należy wstrzymać dodatki na wychowanie, pensje sieroce i te datki, przyznane w drodze łaski, których pobór przywiązano wyraźnie do warunku braku zaopatrzenia.

Na wyjątki od tej zasady może zezwolić właściwa władza centralna w porozumieniu z Ministerstwem skarbu jedynie w wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie.

Prawo do dodatków na wychowanie lub pensji sierocych odzyskuje znowu moc swoją, jeżeli zaopatrzenie zejdzie przed uzyskaniem wieku normalnego poniżej wymiaru, unormowanego w punkcie a), lub w zupełności ustanie.

§ 9.

Pobory emerytalne i pobory zaopatrzenia należy zamknąć z końcem tego miesiąca, w którym zgasło prawo do ich poboru, o ile już w dekrete asygnującym nie oznaczono pewnego terminu ich zamknięcia.

Pobory zaopatrzenia, które stosownie do swych ustawowych wymogów ustały wskutek uzyskania

przez uprawnionego innego zaopatrzenia a które następnie wchodzą napowrót w zastosowanie wskutek wystąpienia odnośnej osoby z owego zaopatrzenia, należy ponownie asygnować do wypłaty z dniem ustania takiego zaopatrzenia.

§ 10.

Rozporządzenie niniejsze nie ma zastosowanie do osób, korzystających z wojskowych poborów zaopatrzenia. Postanowienia §§ 1., 2. i 8. stosują się dalej analogicznie do uprawnionych do poboru, mieszkających za granicą. Zresztą zaś unormuje się warunki korzystania z państwowych poborów zaopatrzenia za granicą i ich podejmowania drogą osobnego rozporządzenia.

§ 11.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dniu 1. lipca 1909, i ma zastosowanie także do tych sierot, znajdujących się w chwili rozpoczęcia się jego mocy obowiązującej w wieku poniżej granicy normalnej, które utraciły prawo poboru, jako posiadające zaopatrzenie w myśl dotychczasowych przepisów, o ile zachodzą inne ogólne wymogi pod względem ponownego przyznania im tego prawa.

Zresztą zaś nie ma rozporządzenie niniejsze mocy wstecznej.

Biliński wr.

Haerdtl wr.

Stürgkh wr.

Ritt wr.

Tablica kwot minimalnych do § 8., lit. a.

Przy dodatkach na wychowanie (dodatkach na wychowanie, przyznanych w drodze łaski)	Kwota minimalna K	Przy pensjach sierocych (pensjach sierocych, przyznanych w drodze łaski)	Kwota minimalna K
Dla sierot po urzędnikach państwowych (nauczycielach państwowych) XI. do VIII. klasy stopnia służbowego włącznie	800	Dla sierot po urzędnikach państwowych (nauczycielach państwowych) XI. do VIII. klasy stopnia służbowego włącznie	800
Dla sierot po urzędnikach państwowych (nauczycielach państwowych) wyższych klas stopnia służbowego	1.200	Dla sierot po urzędnikach państwowych (nauczycielach państwowych) wyższych klas stopnia służbowego	1.200*)
Dla sierot po innych funkcyjach państwowych:		Dla sierot po innych funkcyjach państwowych:	
do 80 K włącznie	400	do 210 K włącznie	400
powyżej 80 K do 160 K wyłącznie	600	powyżej 210 K do 400 K wyłącznie	600
od 160 „ do 360 „ wyłącznie	800	od 400 „ do 700 „	800
od 360 „ do 600 „	1.200	powyżej 700 „	1.200*)

*) O ile część pensji sieroczej, przypadająca na jedną sierotę, wynosi wyższą kwotę, uważa się odnośną kwotę pensji sieroczej za kwotę minimalną.

86.**Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 7. czerwca 1909,**

dotyczące postępowania z osobami, pobierającymi stypendyum Hallerowskie na cele zaopatrzenia lub wychowania.

Jego c. i k. Apostolska Mość raczył najmiłosciwiej zezwolić Najwyższem postanowieniem z dnia

29. maja 1909, aby nowe przepisy, dotyczące zapobiegania nienależnym wypłatom poborów zaopatrzenia (rozporządzenie Ministerstwa skarbu w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych, wyznań i oświaty oraz robót publicznych, tudzież z Najwyższą Izbą obrachunkową z dnia 5. czerwca 1909, Dz. u. p. Nr. 85), było stosowane także do tych stron, które uzyskają stypendyum na cele wychowania lub zaopatrzenia z funduszków Hallerowskiej fundacji dla panien.

Biliński wlr.